

یادداشت علمی^۱

اولین گزارش از وجود خانواده *Trigonidiidae* (Orthoptera: Ensifera) در ایران

محسن مفیدی نیستانک^۱

طی مطالعه فون راست‌بالان ایران در سال ۱۳۷۶ به خانواده *Trigonidiidae* Br.-W., 1873 برخورد شد که در این جا برای اولین بار گزارش می‌گردد. نمونه‌ها از جنوب ایران جمع‌آوری و به نام *Trigonidium cicindeloides* Rambur, 1839 تشخیص داده شد. این گونه قبلاً از برزیل، فلسطین، آفریقای مرکزی، چین، هند، مالزی و عربستان سعودی گزارش شده بود. حشرات بالغ این خانواده گونه‌های سیرسیرک مانند کوچکی می‌باشند که دومین بند پنجه‌پای آنها قدری پهن شده، ساق پاهای عقبی اره‌ای نبوده و دارای سه خار در هر طرف و پنج خار در انتها می‌باشند.

مختصری از شکل‌شناسی گونه *Trigonidium cicindeloides* Rambur, 1839:

سر سیاه، پهن‌تر از پیش‌گرده، پنج‌مین بند پالپ لب پائین، برزگ و سه گوش، پیش‌گرده سیاه و دارای موهای بلند خاکستری، بالپوش سیاه مایل به آبی، براق، بشدت محدب، بالهای زیرین از بین رفته‌اند، لبه‌های پیشین و پسین *epiphallus* بشدت حاشیه‌دار شده، تخم‌ریز فشرده، خمیده، نوک تیز و دارای دندان‌های ریز در انتها است.

۱- مؤسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، صندوق پستی ۱۴۵۴، تهران ۱۹۳۹۵

Scientific Note

**The first record of the family Trigonidiidae
(Orthoptera: Ensifera) from Iran.**

M. MOFIDI NEYESTANAK¹

During the faunal studying of Iranian Orthoptera in 1997, the family Trigonidiidae Brunner-Wattenwyl, 1873, was found and is reported for the first time from Iran. The specimens were collected from south of Iran and identified as *Trigonidium cicindeloides* Rambur, 1839, which previously recorded from Brazil, southern Europe, Palestine, central Africa, China, India, Malaysia and Saudi Arabia.

This family includes the small grylloid species, with the second joint of the tarsi somewhat flattened and posterior tibiae non-serrulated, armed with 3 spines on each side and 5 apical spurs.

A short morphology of the species:

Head black and wider than pronotum; the 5th joint of maxillary palpi, large and triangular; pronotum black with long greyish hairs; tegmina bluish-black, shining and strongly convex; wings abortive; epiphallus with the hind and fore margins strongly emarginated; ovipositor compressed, curved, acute and finely denticulated at apex.

1- Insects Taxonomy Research Dept., Plant Pests & Diseases Research Institute, P.O.Box: 1454, Tehran 19395, Iran.